

RAADSINFORMATIEBRIEF

Zaaknummer: 844387
Documentnummer: 844389

Datum: 23 juli 2025
Portefeuille(s): Openbare orde en veiligheid
Portefeuillehouder(s): J.P. Gebben

Onderwerp Halfjaarlijks Veiligheidsbeeld 2025

Context

- ☐ Afdoening motie [naam / raadsvergadering d.d.]
- ☐ Afdoening toezegging [commissievergadering/raadsvergadering d.d.]
- ☐ Beantwoording raadsvragen
- ☒ Actuele bestuurlijke aangelegenheid
- ☐ Anders, [te weten...]

Inleiding

Elk jaar wordt – aan de hand van de politiecijfers - een halfjaarlijks veiligheidsbeeld opgesteld voor alle gemeenten in de regio Midden-Nederland. Dit overzicht geeft een beeld van de fysieke veiligheid in de gemeente Dronten en bevat bijvoorbeeld cijfers over woninginbraken, diefstal, cybercrime en overlastmeldingen in de 1e helft van 2025. Met deze raadsinformatiebrieven stuur ik u ter informatie het halfjaarlijkse veiligheidsbeeld 2025 toe en wil ik graag een korte toelichting op de cijfers geven.

Kernboodschap

Halfjaarlijks veiligheidsbeeld 2025

In de eerste zes maanden van 2025 is de totale geregistreerde criminaliteit in de gemeente Dronten met 15% gedaald ten opzichte van dezelfde periode in 2024. Dronten scoort daarmee gunstiger dan het regionaal gemiddelde, dat een stijging laat zien van 2%. Het is goed om te vermelden dat procentuele dalingen of stijgingen soms fors zijn, maar dat het totaal vaak om kleine aantallen gaat. Deze resultaten weerspiegelen de gezamenlijke inzet van onze veiligheidspartners, de politie, inwoners en ondernemers voor een veilige en leefbare samenleving.

Het veiligheidsbeeld laat een aantal opvallende dingen zien. Wat betreft veelvoorkomende criminaliteit zien we een afname van het aantal autokraken (-56%), vernielingen (-34%) en winkeldiefstallen (-36%). Ook het aantal gevallen van huiselijk geweld is met -36% gedaald. Daarnaast is er het afgelopen halfjaar minder vaak melding gedaan van jongerenoverlast (-14%).

Ondanks het feit dat criminaliteit zich steeds meer van de straat naar het scherm lijkt te bewegen, zijn het aantal aangiftes over gedigitaliseerde criminaliteit gedaald. Deze daling is deels te verklaren door een wijziging in de manier waarop de politie deze cijfers registreert. Daarnaast zijn deze cijfers maar het topje van de ijsberg omdat er onder slachtoffers van digitale criminaliteit veel schaamte is om aangifte te doen. Gemiddeld genomen doen 2 op de 10 slachtoffers melding of aangifte bij de politie. 45% meldt het elders, zoals de bank of

Bijlage(n):

fraudehelpdesk. Het verhogen van de meldingsbereidheid, naast voorlichting en preventie, blijft daarom een belangrijk speerpunt binnen de aanpak van gedigitaliseerde criminaliteit,.

Het aantal ongevallen op de weg is toegenomen met 19%. Opvallend is de stijging van het aantal registraties van overlast door mensen met onbegrepen gedrag van 194 naar 237 (+22%). Deze toename past binnen de landelijke trend. Door de druk op de geestelijke gezondheidszorg, beperkte opvangplekken en lange wachtlijsten moeten mensen steeds vaker langer wachten op passende hulp. Deze ontwikkelingen benadrukken de noodzaak om ook op het gebied van mentale gezondheid, welzijn, zorg en veiligheid te blijven investeren.

Vervolg

In Q1 2026 ontvangt u het veiligheidsbeeld 2025 met een totaal overzicht van de veiligheidscijfers over dit jaar.

Bijlage(n) bij deze raadsinformatiebrief

Veiligheidsbeeld 6 maandsrapportage 2025 (documentnummer 844390)

De Burgemeester,

drs. J.P. Gebben

Veiligheidsbeeld Midden-Nederland

Januari – juni 2025

8 juli 2025

Inleiding

Deze rapportage laat per gemeente en ook op regionaal niveau de ontwikkeling zien van de geregistreerde criminaliteit in de eerste zes maanden van 2025 t.o.v. diezelfde periode in 2024. Hoewel de regionale prioriteiten Georganiseerde ondermijnende criminaliteit, Digitale veiligheid & Cybercrime en Maatschappelijke onrust moeilijk in cijfers zijn te vatten, is in deze rapportage een stap gezet om de ontwikkeling en duiding waar mogelijk kwantitatief en kwalitatief in beeld te brengen.

Openbaarmaking

De gemeente heeft de regie in het voorbereiden van de publicatie van de cijfers op gemeenteniveau. Geadviseerd wordt om, na overleg met lokale partners, de eigen cijfers zo snel mogelijk openbaar te maken en te verzenden naar de gemeenteraad. Een gemeente communiceert alleen over de éigen lokale resultaten met eventueel de gehele regio als vergelijking.

Medio juli 2025 stelt de politie landelijk op <https://data.politie.nl> per gemeente de halfjaarcijfers 2025 openbaar beschikbaar. Meer informatie over openbaarmaking staat in [bijlage 1](#).

Leeswijzer

In deze rapportage geven we in het eerste hoofdstuk meer duiding aan de ontwikkeling op de regionale geprioriteerde thema's Digitale veiligheid & Cybercrime, Georganiseerde ondermijnende criminaliteit en Maatschappelijke onrust. In hoofdstukken 2 en 3 wordt per gemeente (hoofdstuk 2) en de regio (hoofdstuk 3) de ontwikkeling van de geregistreerde criminaliteit in de bekende tabel en grafiek getoond. De ontwikkeling en bijbehorende duiding van de overige delicten en registraties zoals VVC, jongerenoverlast en overlast door mensen met onbegrepen gedrag, vinden we terug in het laatste hoofdstuk. De bijlagen tenslotte bevatten een technische toelichting op de tabellen en politiecijfers.

Hoofdstuk 1 Voortgang geprioriteerde thema's	Ontwikkeling Digitale Veiligheid en Cybercrime
	Ontwikkeling Georganiseerde ondermijnende criminaliteit
	Ontwikkeling Maatschappelijke onrust
Hoofdstuk 2 Ontwikkeling geregistreerde criminaliteit	Veiligheidsontwikkeling geregistreerde criminaliteit per gemeente
	Veiligheidsontwikkeling regio Midden Nederland
Hoofdstuk 3 Duiding traditionele criminaliteit	Veiligheidsontwikkeling incl. duiding overige thema's
Bijlage 1	Spelregels openbaarmaking 6-maandsrapportage
Bijlage 2	Technische toelichting en gebruikte bronnen

Digitale veiligheid & Cybercrime

Criminaliteit lijkt zich steeds meer van straat naar scherm te bewegen. Criminelen passen zich aan nieuwe technologieën aan en ontwikkelen steeds geavanceerdere technieken om in te breken in systemen en data te stelen (CBS, 2025). Dat vraagt een digitaal weerbare en toekomstgerichte veilige samenleving. Het vraagt krachtige samenwerkingen en het bundelen van kennis om regie te pakken op digitale onveiligheid. Wat doet digitale misdaad met de samenleving en ondernemers? Uit recent wetenschappelijk onderzoek (Borwell, 2024) blijkt dat de impact van deze delicten even groot is of soms groter dan de offline vormen van misdaad. Naast financiële schade ervaren slachtoffers schaamte en angst. Dit blijft onzichtbaar totdat we samen het verhaal vertellen.

Ontwikkelingen en trends

- We zien een afname van -39% op cybercrime. Deze sterke daling is (deels) te verklaren door een wijziging in de maatschappelijke klassen van de politie. In het huidige beeld worden cybercrime en online fraude apart geregistreerd, terwijl dat daarvoor nog niet gebeurde. Daarom moet zeer terughoudend de vergelijking worden gemaakt met die van voorgaande jaren.
- Fraude (zowel online als offline) is gedaald met -12%. Dit zijn in totaal 4795 registraties. 88% daarvan is gedigitaliseerd (online) fraude (4229 registraties). Online fraude is met -13% is gedaald.
- In het Online Fraude Fenomeenbeeld 2024 van de politie staat dat het aantal registraties van online fraude sinds 2014 sterk is toegenomen met een piek in 2020. Daarna loopt het aantal registraties terug, maar blijven boven het niveau van voor 2020. Kijkend naar de cijfers van online fraude in onze eenheid, zien we ook een afname ten opzichte van 2024. Het is overigens belangrijk om bij het duiden van onderstaande cijfers te beseffen dat er in 2023 nieuwe maatschappelijke klassen bij zijn gekomen. Eerst werd veel weggeschreven onder 'overige horizontale fraude', maar sinds de invoering van de nieuwe maatschappelijke klassen in 2023 is het de bedoeling steeds gericht te registreren.

	Eerste helft 2022	Eerste helft 2023	Eerste helft 2024	Eerste helft 2025	% 2025-2024
Fraude met betaalproducten	299	265	361	315	-12,74
Identiteitsfraude	485	617	424	387	-8,73
Overige horizontale fraude	1475	1438	736	940	+27,72
Fraude met online handel	2169	2302	2982	2428	-18,58
Voorschotsfraude	3	3	11	20	+81,82
Hulpvraagfraude		3	168	66	-60,71
Telefonische helpdeskfraude		17	557	381	-31,60
Online identiteitsfraude		15	48	67	+39,58
Totaal	4431	4660	5287	4604	-12,92%

- In 2024 waren er in Nederland 2,4 miljoen (16%) slachtoffers van online criminaliteit (bron: Online veiligheid en criminaliteit 2024, CBS). Dit is een lichte toename ten opzichte van 2023 (15%). Deze toename was met name zichtbaar bij slachtoffers van online oplichting en fraude.
- We weten dat digitale onveiligheid zich moeilijk laat vertalen in eenduidige cijfers. De reden hiervoor is tweeledig. Ten eerste, is er een hoog dark number omdat er onder slachtoffers veel schaamte is om aangifte te doen. Per delictsvorm zijn er grote verschillen in aangiftebereidheid. Gemiddeld genomen doen 2 op de 10 slachtoffers melding of aangifte bij de politie (bron: CBS). 45% meldt het elders (bank, fraudehelpdesk, etc). Ten tweede, zijn de politiecijfers lastig uit de systemen te halen. Registraties moeten (nog) handmatig worden gelabeld voordat deze als (een vorm van) online criminaliteit uit het systeem komen.

- Het Cybercrimebeeld 2024 van het Openbaar Ministerie en politie (2024):
 - Zorgwekkend aandeel jonge cybercrimeverdachten
 - Opkomst van data-diefstal en -handel
 - Vermenging met traditionele capaciteit
 - Nederland als host van criminele (digitale) infrastructuur
 - Impact op slachtoffers wordt onderschat
 - Brede bestrijding is noodzakelijk voor een effectieve aanpak
 - Bovenstaande wordt bevestigd door het Eenheidsondermijningsbeeld Midden-Nederland (RIEC, 2024), waarin we ook een sterke verwevenheid zien tussen ondermijning en cybercrime in onze buurten en wijken.
- In 2023 kwam 22 procent van de totale financiële schade van criminaliteit door online gepleegde delicten. Aankoopfraude zorgde hierbij voor de meeste schade onder burgers: 247 miljoen euro. Ook fraude in betalingsverkeer gaf in verhouding veel schade. (CBS, 2024)

Wat willen we bereiken?

Digitale misdaad raakt ons allemaal. Het zet ons vertrouwen en vermogen op het spel. In Midden-Nederland doen we wat nodig is om dit te stoppen. Met en voor elkaar. We sturen samen op risico's en grijpen op tijd in. Onze professionals herkennen de nieuwste digitale trucs. Inwoners beschermen zich tegen digitale risico's en doen vaker aangifte. We pakken daders sneller. Samen maken we digitale misdaad kansloos.

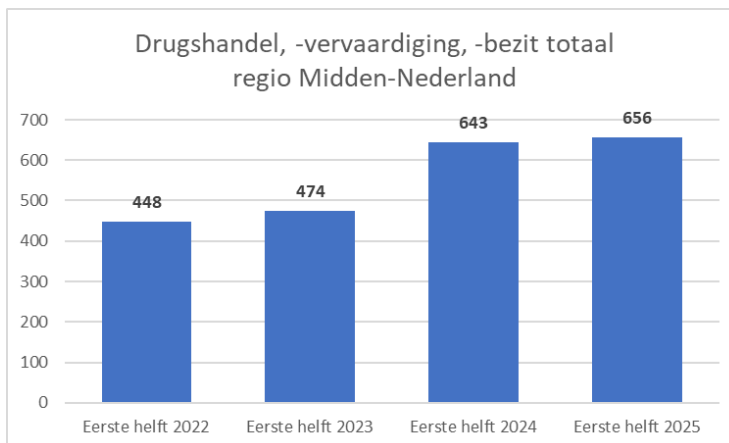
Wat gaan we daarvoor doen?

Dit gaan we bereiken door het bevorderen van de melding- aangiftebereidheid van slachtoffers (campagnes), te zorgen voor een (integraal) informatiebeeld, gerichtere inzet (capaciteit) om slachtofferschap en daderschap te voorkomen (preventie) en daders te pakken (repressie) en ontwikkeltrajecten (competentiebevordering) in en tussen de veiligheidsorganisaties.

Georganiseerde ondermijnende criminaliteit

Criminelen uit Midden-Nederland spelen een grote, regisserende rol in de (inter-)nationale drugshandel.

Midden-Nederland kent criminele samenwerkingsverbanden (csv's) die een belangrijke rol spelen in het produceren of verhandelen van drugs en zetten honderden miljoenen euro's om in de regionale drugshandel. Vanuit deze regio is een aantal van de grootste internationale drugscriminelen voortgekomen¹. Uit het recent gepubliceerde eenheidsondermijningsbeeld (2023) blijkt dat in Midden-Nederland de cocaïnemarkt nog altijd de meest omvangrijke is. Synthetische drugs staan op de tweede positie. Dit zorgt voor

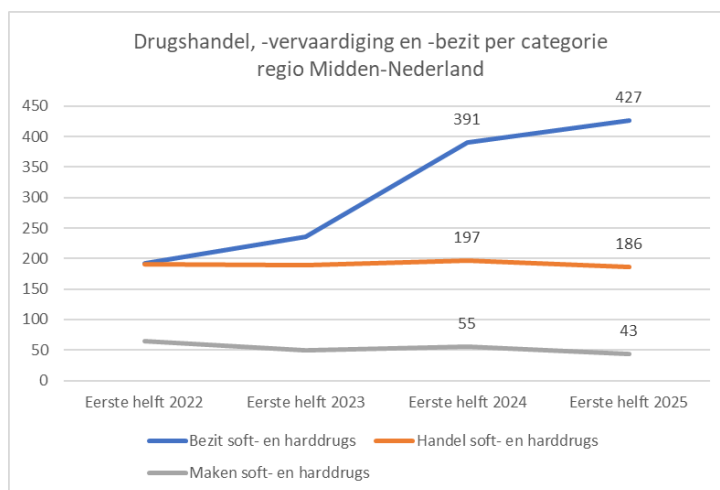

urgente en ingrijpende problemen in de samenleving. Een van de meest in het oog springende ontwikkelingen sinds enkele jaren, is het veelvuldig gebruik van explosieven als middel om druk uit te oefenen. Bij wanbetaling, wraak na ripdeals of anderszins, is het laten ontploffen van explosieven bij criminele tegenstanders aan de orde van de dag. Inmiddels breidt de kring van hen die worden getroffen door deze vormen van excessief geweld zich uit naar familieleden en vrienden van de criminelen. Het gevolg is een enorme maatschappelijke impact en gevoelens van grote onveiligheid en onrust bij onschuldige burgers.

Ontwikkelingen en trends

Wapenhandel of wapenbezit heeft zowel betrekking op vuurwapens als niet-vuurwapens en is in de eerste helft van 2025 met -3% gedaald t.o.v. diezelfde periode een jaar eerder.

- Wat betreft drugshandel, -vervaardiging, -gebruik: Het aantal registraties is in de eerste zes maanden van 2025 met +2% gestegen t.o.v. diezelfde periode in 2024. Vooral het bezit van hard- en/of softdrugs draagt bij aan deze stijging. Verklaarbaar omdat hier steeds meer aandacht voor is en de politie ook meer controleert.
- Naar schatting loopt twee derde van alle betalingen voor cocaïne-transporten naar Nederland via een uitgebreid en ondergronds crimineel bankensysteem. Criminelen gebruiken al enkele jaren in toenemende mate cryptovaluta als betaalmiddel voor het aankopen van drugs, het witwassen van drugsgeld en als beleggingsmiddel.
- De georganiseerdheid van criminelen binnen cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit is de afgelopen jaren in rap tempo toegenomen. Bepaalde csv's beschikken over zeer veel geld en kunnen daarmee hoogwaardige ict-kennis inkopen voor criminele activiteiten. Ook de jeugd heeft de onlinemogelijkheden om crimineel geld te verdienen ontdekt.

¹ Nationaal Inlichtingenbeeld Ondermijning (2017); Eenheidsondermijningsbeeld Midden-Nederland (2023).

- Fraude en criminaliteit binnen het zorgdomein is de laatste jaren toegenomen: ondermijning in de zorg. PGB fraude en valse diploma's en daarmee ongediplomeerd personeel aan het bed, zijn maar enkele voorbeelden van deze vorm criminaliteit/fraude.
- Mensenhandel is een ernstige misdaad die de fundamentele vrijheden van individuen schendt. Het omvat seksuele, arbeids- en criminele uitbuiting en heeft een diepgaande impact op slachtoffers. De ontwikkeling van dit fenomeen laat zich moeilijk vertalen in cijfers. Er zijn (nog) geen goede indicatoren beschikbaar om de monitoring op het maatschappelijke effect en/of de veiligheidsstrategie in kaart te brengen. De aanpak van mensenhandel is cruciaal om slachtoffers te beschermen, daders te vervolgen en deze verwerpelijke praktijken uit te bannen. In Regio Midden-Nederland zetten we ons in om deze misdaad te bestrijden door middel van gerichte acties en samenwerking met diverse partners.

Wat willen we bereiken?

Het maatschappelijke probleem van de drugscriminaliteit is groot en veelomvattend, met daarin een hoofdrol voor de criminele samenwerkingsverbanden (csv's). Onze ambitie is het verstoren van de csv's en het vergroten van de maatschappelijke weerbaarheid. Deze ambities bereiken we door sterk, flexibel en impactvol te opereren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Csv's zijn volhardend, veranderlijk en hun activiteiten hebben ingrijpende gevolgen voor de maatschappij. Een aanpak ervan met impact op de maatschappij vergt dan ook een overheid die zowel sterk als wendbaar is. Sterk, flexibel en impactvol kunnen niet los van elkaar gezien worden. Als één sterke overheid pakken we csv's aan. We vergroten onze kennis over de werking van csv's en waar ze ingrijpen in de samenleving. Een onderdeel daarvan is het opwerpen van barrières. Sterk betekent ook weerbaar: we versterken de maatschappij door zo min mogelijk gelegenheid te bieden aan criminelen en door daadkrachtig op te treden tegen csv's die reguliere structuren aantasten. Dit geldt niet in de laatste plaats voor onszelf als overheid. Daarnaast richten we ons op het creëren van impact op de maatschappij en zichtbaar effect in de maatschappij: op buurten, ondernemers, burgers, overheidsinstellingen en andere organisaties. Na de afgelopen jaren vooral te hebben gewerkt aan bewustwording en het ontwikkelen van handelingsperspectief, verschuiven we onze focus naar het gericht inzetten van onze integrale interventies. Zie het [meerjarenplan 2025-2028](#). Een concretisering hiervan volgt in de tweejaarlijkse regionale en districtelijke uitvoeringsplannen.

Maatschappelijke onrust

De ontwikkeling van dit fenomeen laat zich moeilijk vertalen in cijfers. Er zijn (nog) geen indicatoren beschikbaar om de monitoring op het maatschappelijke effect en/of de veiligheidsstrategie in kaart te brengen. Het gaat hierbij over maatschappelijke vraagstukken (o.a. klimaat, migratie) die voor polarisatie zorgen en die het vertrouwen in de overheid onder druk zetten. Ook hebben we te maken met een roerige geopolitieke wereld. In het politieke domein is 'het buitenland' steeds sterker met 'het binnenland' verbonden. Gebeurtenissen in het buitenland oefenen hierbij grote invloed uit op de opvattingen van burgers en politici over de binnenlandse politiek. Oorlog, klimaat, polarisatie en andere mondiale vraagstukken slaan neer in gemeenten en komen daarmee op het bordje van het lokaal bestuur.

Ontwikkelingen en trends

We zien in onze regio dat de oorlog in Gaza onverminderd voor diepe verdeeldheid en polarisatie zorgt, hetgeen wordt gevoed door de aanhoudende beelden in de media van het menselijk leed en de frustratie over het gebrek aan internationale politieke daadkracht om te komen tot een oplossing van dit conflict. Dit uit zich o.a. in pro-Palestina-demonstraties in diverse gemeenten en aanhoudende studentenprotesten in de stad Utrecht. Dit conflict zorgt mede voor een heropleving van zowel antisemitisme als islamofobie. Met de huidige escalatie van het conflict vanwege de Israëlische aanval op Iran en de betrokkenheid van de V.S. met de bombardementen op enkele Iraanse doelen, valt niet uit te sluiten dat maatschappelijke spanningen zich zullen verbreden.

Het afgelopen jaar zien we een toename van maatschappelijke onrust in relatie tot de komst van nieuwkomers, in het bijzonder de ontwikkeling van nieuwe asielzoekerscentra. De VNG heeft in dit verband de relatie gelegd met het asielbeleid van het inmiddels demissionaire kabinet, waarbij vooral wordt gerefereerd aan de discussie rond de spreidingswet. Uit onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) blijkt dat er onder de Nederlandse bevolking brede weerstand is tegen het opnemen van meer asielzoekers dan nu het geval is. Naar schatting vindt bijna 40 procent van de Nederlandse bevolking dat de grens zelfs gesloten moet worden voor asielzoekers, ook al druist dit in tegen internationale verdragen of wetgeving.

Tegen de achtergrond van het verharde politieke discours van de landelijke politiek rond de komst van nieuwkomers in het algemeen en asielzoekers in het bijzonder, zien we ook in Midden-Nederland toenemend verzet rond nieuwe opvanglocaties voor nieuwkomers.

Ook in Midden-Nederland is er een kleine minderheid die zich steeds meer afzet tegen de overheid, dan wel de gevestigde orde in brede zin. In sommige gevallen hebben we het hier over anti-institutioneel extremisme. In het nieuwe Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN) van 17 juni wordt ruime aandacht aan dit fenomeen geschonken. In dit verband wordt genoemd dat de verspreiding van complottheorieën, mis- en desinformatie door anti-institutioneel extremisten eraan bijdraagt dat onder meer politici, wetenschappers en journalisten te maken krijgen met bedreiging, intimidatie en geweld. In 2024 kreeg bijna de helft van politieke ambtsdragers op decentraal niveau te maken met een vorm van agressie. Rond de zestig procent hiervan speelt zich af in het online domein. Vrouwen krijgen hierbij anderhalf keer vaker te maken met agressie dan mannen, zowel online als offline. Zelfverklaarde soevereinen vormen een belangrijke subgroep binnen het extremistische deel van de anti-institutionele beweging. In totaal zijn er in Nederland naar schatting enkele tienduizenden aanhangers van het soevereine gedachtegoed. Zij zien de overheid als illegitieme macht, die handelt in strijd met het 'natuur-' en 'gewoonterecht'. Over de precieze omvang van dit fenomeen in Midden-Nederland, is geen nauwkeurige schatting te geven. Dit geldt evenmin voor de ontwikkeling.

Wat willen we bereiken?

Met het programma streven we twee grote doelen na: i) Beter (in)zicht op (dreigende) maatschappelijke onrust en ii) Groter handelingsperspectief voor het voorkomen en bestrijden van maatschappelijke onrust.

Het eerste doel hangt samen met o.a. een betere informatie- en kennispositie, een betere signalering en meer in verbinding staan met lokale gemeenschappen. Het tweede doel hangt samen met een betere preparatie op maatschappelijke onrust en betere samenwerking tussen partners. En met een breder en effectiever handelingsrepertoire.

Wat gaan we daarvoor doen?

Er is een actieagenda opgesteld met uiteenlopende interventies die bijdragen aan de realisatie van beide doelen. De volgende interventies zijn dit jaar van start gegaan ter verbetering van onze kennis- en informatiepositie m.b.t. de uiteenlopende vormen van maatschappelijke onrust:

- **Integrale informatiebeelden Maatschappelijke onrust:** Er ligt een voorstel voor de ontwikkeling van een Beeld Maatschappelijke onrust op zowel lokaal niveau (Lokaal Beeld Maatschappelijke onrust) als op eenheidsniveau (Eenheidsbeeld Maatschappelijke onrust). Het ministerie van BZK zal een onderzoeksbureau financieren voor de begeleiding. Dit bureau, het Verwey Jonker Instituut zal eerst een prototype van de werkwijze ontwikkelen op basis van bestaande definities, kaders, vergelijkbare publicaties, indicatoren en data. Dit prototype zal vervolgens in een beperkt aantal gemeenten in onze regio worden getest, waarbij de gemeenten intensief worden begeleid/ondersteund door de onderzoekers. Daarna zal de werkwijze verder worden aangescherpt op basis van de opbrengst en ervaringen om deze vervolgens in meer gemeenten toe te passen. De uiteindelijk opgeleverde werkwijze zal beschikbaar worden gesteld voor alle gemeenten in Nederland. Op 7 april vond de kick-off plaats van dit traject.
- Organisatie van **een themabijeenkomst op 14 mei over de impact van de huidige geopolitieke ontwikkelingen in onze regio en op het lokale bestuur, met** Beatrice de Graaf als hoofdspreker. Samen met de ambtelijke en bestuurlijke werkgroep zal op basis van de opbrengst van deze bijeenkomst een voorstel worden gedaan voor een passend vervolg.

Om tot een beter handelingskader te komen om maatschappelijke onrust te voorkomen en te bestrijden, zijn onder meer de volgende acties ondernomen:

- **Online onderzoek:** Bureau RVS ontvangt in het kader van de City Deal 'Online aangejaagde ordeverstoringen' – via het CCV - subsidie voor de realisatie van een project gericht op de versterking van de kennispositie van gemeenten op het terrein van online onderzoek. Dit project ondersteunt gemeenten om tot een goede uitvoeringspraktijk op het terrein van online onderzoek te komen door middel van kennissessies en het analyseren en evalueren van casuïstiek. Hierbij wordt ingezoomd op het juridisch kader en het gebruik van online-onderzoektools. Op 13 februari vond de startbijeenkomst van dit traject plaats. Momenteel worden interviews gerealiseerd rondom lokale casuïstiek.
- **Specialistische ondersteuning bij maatschappelijke onrust:** Bureau RVS heeft in het kader van het subsidietraject 'Proeflokale OOV op orde' van het Ministerie van Justitie en Veiligheid subsidie ontvangen voor de ontwikkeling van een werkwijze voor de specialistische ondersteuning – desgewenst en 'op afroep' – van minder ervaren gemeenten bij (dreigende) maatschappelijke onrust met een mogelijk ontwrichtend karakter, in de acute (of 'warme') fase. Het gaat hierbij om het ontwerp van een systematiek of instrument waarmee snel de benodigde kennis en uitvoeringskracht kan worden gemobiliseerd om bestuurders en adviseurs OOV van minder ervaren gemeenten gedurende een beperkte periode met raad en daad terzijde te staan. Dit jaar zal deze werkwijze worden ontwikkeld, met hulp van Marnix Eysink Smeets (LEV) en Hans Moors (EMMA), de kwartiermakers van dit project. Om de benodigde input op te halen, hebben zij de afgelopen maanden de nodige interviews afgenomen. Momenteel bevindt het project zich in de volgende fase: het uitwerken van een werkwijze waarbij is gekozen voor een gelaagd model. Hierbij wordt zoveel als mogelijk aangesloten bij reeds bestaande werkvormen en praktijken van kennisdeling, zoals bijvoorbeeld: de SKM (Snelle Kennis Mobilisatie) van politie, het (interdepartementale) OMO (Ondersteuningsnetwerk Maatschappelijke Onrust) van het ministerie van BZK en het NGB (Nederlands Genootschap van Burgemeesters). Eind van dit jaar wordt dit project afgerond.
- **Inventarisatie kwetsbare locaties maatschappelijke onrust:** Hebben we kwetsbare locaties en/of objecten voldoende in beeld in de 'koude' fase, zodat we in de 'warme' fase gepast kunnen handelen? Het is belangrijk om zoveel mogelijk vóór de risico's in te schatten en van daaruit te werken aan mogelijke scenario's. Daarom is een praktische handreiking voor gemeenten en politie ontwikkeld met een stappenplan om te komen tot een lokale inventarisatie van locaties/ objecten die kwetsbaar zijn voor maatschappelijke onrust. Ook bevat de handreiking voorbeeld-materialen die kunnen worden gebruikt. De handreiking is in conceptvorm in het voorjaar -succesvol- getest in de gemeenten Hilversum, De Bilt en Nieuwegein. Op 28 augustus organiseert Bureau RVS hierover een webinar.

Veiligheidsontwikkeling gemeenten

Klik op de gemeentenaam om direct naar de veiligheidsontwikkeling te gaan.

Totaal misdrijven

- = daling 10% of meer
- = daling of stijging minder dan 10%
- = stijging 10% of meer

	Periode januari t/m juni:				ontwikkeling jan-jun 2025 tov jan-jun 2024
	2022	2023	2024	2025	
Midden-Nederland	41338	43470	43157	43923	+ 2%
districten					
Flevoland	8271	8396	8629	8151	- 6%
Gooi en Vechtstreek	4519	4652	4733	4691	- 1%
Oost Utrecht	10031	10485	10059	10031	- 0%
Stad Utrecht	11803	12725	12590	13543	+ 8%
West Utrecht	6714	7212	7146	7507	+ 5%
gemeenten					
Almere	4328	4449	4751	4518	- 5%
Amersfoort	3558	3502	3454	3380	- 2%
Baarn	405	476	481	466	- 3%
Blaricum	181	202	154	149	- 3%
Bunnik	181	232	200	261	+ 31%
Bunschoten	292	306	238	267	+ 12%
De Bilt	776	888	805	793	- 1%
De Ronde Venen	619	588	613	630	+ 3%
Dronten	678	628	628	536	- 15%
Eemnes	103	119	119	157	+ 32%
Gooise Meren	1137	1373	1294	1335	+ 3%
Hilversum	2088	1981	2230	2139	- 4%
Houten	732	637	658	691	+ 5%
Huizen	570	513	546	591	+ 8%
IJsselstein	537	614	550	574	+ 4%
Laren	228	280	243	213	- 12%
Lelystad	1914	1990	1986	1751	- 12%
Leusden	363	356	376	392	+ 4%
Lopik	165	152	150	148	- 1%
Montfoort	137	189	148	131	- 11%
Nieuwegein	1559	1744	1702	1980	+ 16%
Noordoostpolder	793	757	790	737	- 7%
Oudewater	129	102	122	131	+ 7%
Renswoude	59	55	77	75	- 3%
Rhenen	252	314	227	257	+ 13%
Soest	669	691	854	717	- 16%
Stichtse Vecht	1012	1243	1288	1315	+ 2%
Urk	206	232	170	161	- 5%
Utrecht	11803	12725	12590	13543	+ 8%
Utrechtse Heuvelrug	753	696	673	691	+ 3%
Veenendaal	978	1243	1070	1128	+ 5%
Vijfheerenlanden	803	919	902	883	- 2%
Wijdmeren	315	303	266	264	- 1%
Wijk bij Duurstede	211	248	234	233	- 0%
Woerden	1021	1024	1013	1024	+ 1%
Woudenberg	193	191	165	202	+ 22%
Zeewolde	352	340	304	448	+ 47%
Zeist	1238	1168	1086	1012	- 7%

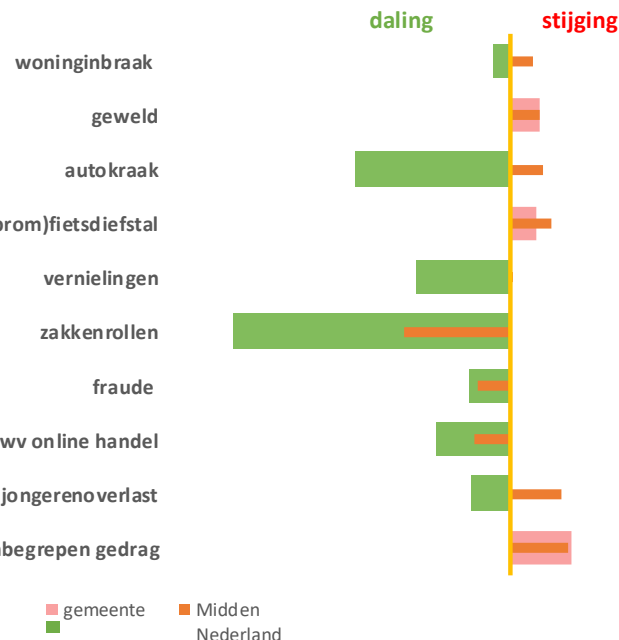
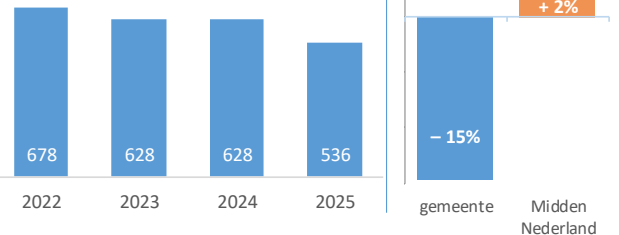
Dronten

De geregistreerde criminaliteit in Dronten is in de eerste zes maanden van 2025 met -15% gedaald t.o.v. dezelfde periode in 2024. Deze ontwikkeling is gunstiger dan de gemiddelde ontwikkeling in de regio (+2%).

- Opvallende daler is huiselijk geweld, dat is afgenomen met -36%. Deze daling is sterker dan we regionaal zien (-11%). Wat betreft veelvoorkomende criminaliteit zien we een afname van het aantal autokraken (-56%) dat regionaal juist gestegen is. Ook het aantal vernielingen (-34%) en het aantal winkeldiefstallen (-36%) daalden. Het aantal meldingen jongerenoverlast daalde met -14% terwijl de regio een stijging laat zien van +18%.
- Opvallend is de stijging van het aantal registraties van overlast onbegrepen gedrag van 194 naar 237 (+22%). Ook het aantal verkeersongevallen op de weg laat een toename zien van +19%, daar waar we in de regio een gemiddelde stijging van +1% zien.

	januari t/m juni:				ontwik.jan-jun 2025 t.o.v. jan-jun 2024	
	2022	2023	2024	2025	gemeente	Midden Nederland
criminaliteit totaal	678	628	628	536	- 15%	+ 2%
Misdrijven met grote impact						
woninginbraken totaal	42	17	16	15	- 6%	+ 8%
...waarvan geslaagd	32	15	11	13	+ 18%	+ 14%
...waarvan pogingen	10	2	5	2	- 60%	- 8%
geweld: totaal	72	92	76	84	+ 11%	+ 10%
...waarvan zeden	8	10	10	3	- 70%	+ 22%
...waarvan straatroof	1	1	0	2		+ 51%
...waarvan overval	0	0	0	1		+ 71%
...waarvan openlijk geweld	3	3	5	9	+ 80%	+ 1%
...waarvan bedreiging	22	29	23	22	- 4%	+ 10%
...waarvan mishandeling	36	46	38	42	+ 11%	+ 8%
...waarvan overig	2	3	0	5		- 11%
huiselijk geweld	12	24	14	9	- 36%	- 11%
Veel voorkomende criminaliteit						
autokraken	18	18	25	11	- 56%	+ 12%
brom-,snor-,fietsdiefstal	58	42	32	35	+ 9%	+ 15%
vernielingen	97	68	88	58	- 34%	+ 0%
zakkenrollen	15	8	8	0	- 100%	- 38%
inbraak/diefstal bedrijf en instelling	4	6	10	11	+ 10%	- 4%
winkeldiefstal	37	58	69	44	- 36%	- 15%
Overig						
fraude totaal	95	96	106	90	- 15%	- 12%
...waarvan: gedigitaliseerde crimi		86	99	72	- 27%	- 13%
wapenhandel en/of bezit	1	5	2	2	0%	- 3%
drugshandel,-vervaardiging,-bezit	14	10	20	17	- 15%	+ 2%
cybercrime	9	17	12	7	- 42%	- 39%
meldingen jongerenoverlast	162	122	146	125	- 14%	+ 18%
overlast onbegrepen gedrag	101	240	194	237	+ 22%	+ 21%
ongevallen op de weg	155	161	131	156	+ 19%	+ 1%

Criminaliteit totaal in eerste 6 maanden

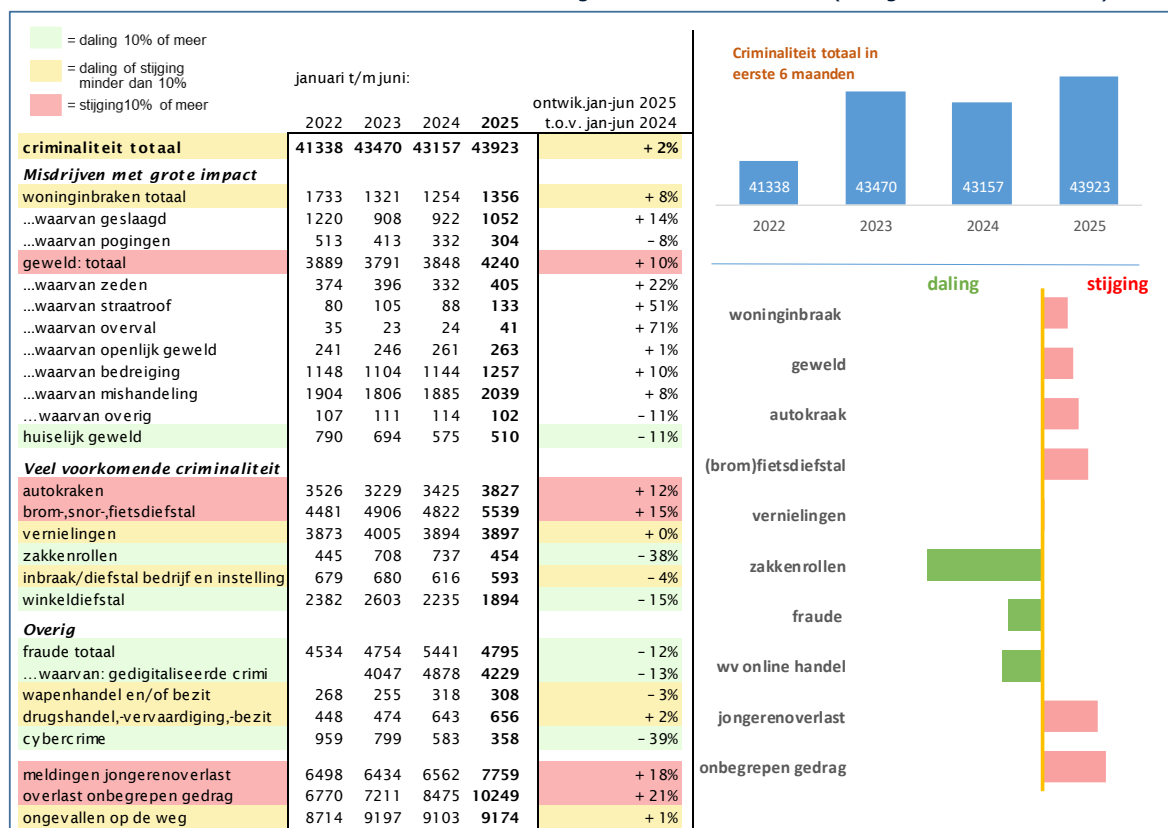

Dronten excl. evenemententerrein

	januari t/m juni:				ontwik.jan-jun 2025 t.o.v. jan-jun 2024	
	2022	2023	2024	2025	gemeente	Midden Nederland
criminaliteit totaal	576	587	616	527	- 14%	+ 2%
Misdrijven met grote impact						
woninginbraken totaal	41	17	15	14	- 7%	+ 8%
...waarvan geslaagd	32	15	10	12	+ 20%	+ 14%
...waarvan pogingen	9	2	5	2	- 60%	- 8%
geweld: totaal	70	86	73	84	+ 15%	+ 10%
...waarvan zeden	7	10	10	3	- 70%	+ 22%
...waarvan straatroof	1	1	0	2		+ 51%
...waarvan overval	0	0	0	1		+ 71%
...waarvan openlijk geweld	3	3	3	9	+ 200%	+ 1%
...waarvan bedreiging	22	27	22	22	0%	+ 10%
...waarvan mishandeling	35	42	38	42	+ 11%	+ 8%
...waarvan overig	2	3	0	5		- 11%
huiselijk geweld	12	24	14	9	- 36%	- 11%
Veel voorkomende criminaliteit						
autokraken	17	17	25	11	- 56%	+ 12%
brom-,snor-,fietsdiefstal	57	42	31	34	+ 10%	+ 15%
vernielingen	93	65	87	57	- 34%	+ 0%
zakkenrollen	11	6	7	0	- 100%	- 38%
inbraak/diefstal bedrijf en instelling	4	6	10	11	+ 10%	- 4%
winkeldiefstal	37	58	69	44	- 36%	- 15%
Overig						
fraude totaal	95	96	103	88	- 15%	- 12%
... waarvan: gedigitaliseerde crimi		86	99	72	- 27%	- 13%
wapenhandel en/of bezit	1	4	2	2	0%	- 3%
drugshandel,-vervaardiging,-bezit	14	6	18	15	- 17%	+ 2%
cybercrime	9	17	12	7	- 42%	- 39%
meldingen jongerenoverlast	162	122	146	125	- 14%	+ 18%
overlast onbegrepen gedrag	97	239	194	237	+ 22%	+ 21%
ongevallen op de weg	149	160	131	156	+ 19%	+ 1%

Veiligheid in Midden-Nederland

- De totale geregistreerde criminaliteit in Midden-Nederland is in de eerste zes maanden van 2025 met +2% licht gestegen t.o.v. diezelfde periode in 2024. Waar we eerder een verschuiving zagen van de traditionele criminaliteit naar de minder-zichtbare criminaliteit, zet deze trend zich in de eerste helft van 2025 niet door. De traditionele criminaliteit zoals woninginbraken (+8%), geweld (+10%), autokraak (+12%) en brom-,snor-,fietsdiefstal (+15%) is juist gestegen terwijl de minder-zichtbare criminaliteit zoals fraude (-12%), wapenhandel en/of bezit (-13%) en cybercrime (-39%) juist is gedaald. Registraties van overlast door jongeren en personen met onbegrepen bedrag zijn wederom gestegen met respectievelijk +18% en +21%.
- De geregistreerde misdrijven geven geen totaalbeeld van alle gepleegde delicten. Er is altijd sprake van een "dark number" (het verschil tussen het aantal werkelijk gepleegde misdrijven en het aantal geregistreerde misdrijven). Bij het ene misdrijf, zoals drugscriminaliteit, digitale onveiligheid en cybercrime is dit veel meer aanwezig dan bij de traditionele criminaliteit, zoals woninginbraak of autokraak.
- De aangiftebereidheid is over de jaren heen vrij stabiel gebleven. In Midden-Nederland doet rond een kwart aangifte. Er is een groot verschil in aangiftebereidheid tussen traditionele en digitale criminaliteit. Uitkomsten van de Veiligheidsmonitor 2023 geven aan dat er meer mensen slachtoffer worden van traditionele (20%) dan van digitale criminaliteit (16%). In 2021 was dit beide 17%. Rond 32 procent van de slachtoffers doet aangifte van traditionele criminaliteit tegen ruim 17 procent van de slachtoffers van digitale criminaliteit. Dit is vergelijkbaar met 2021.
- Het onveiligheidsgevoel in Midden-Nederland is de laatste jaren minder geworden. In 2021 voelden 34,6% van onze inwoners zich wel eens onveilig tegenover 37% in 2023. Landelijk is deze trend ook te zien. In Flevoland nam het aantal mensen dat zich onveilig voelt het sterkst toe. (Veiligheidsmonitor 2023)

Veiligheidsontwikkeling thema's

Geweld

Welke ontwikkelingen in de geregistreerde geweldscijfers zijn zichtbaar?

- De geweldsmisdrijven zijn in de eerste helft van 2025 met +10% gestegen t.o.v. diezelfde periode in 2024.
- Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door de stijging van het aantal straatroven (+51%), zedendelicten (+22%) en overvallen (+71%, van 24 naar 41). Daarmee zijn deze registraties op het hoogste niveau sinds 2022. Bij het delict straatroof zijn met name smartphones populaire buit. Straatroven komen het meest voor in de grotere steden.
- De kwetsbaarste objecten voor overvallen zijn snackbars, benzinestations en supermarkten. De laatste jaren worden we vaker geconfronteerd met overvallen in woningen.
- Bij huiselijk geweld zien we wederom een daling (-11%) en is daarmee op het laagste niveau sinds 2022.

Wat wordt er gedaan om het aantal geweldsmisdrijven te laten dalen?

- Campagnemateriaal over straatroven is via de website van het CCV beschikbaar gesteld. Aanwezigheid van (gemeentelijke) toezichthouders op hotspots is erop gericht om de kans op straatroof te verkleinen. Politie en Openbaar Ministerie zetten zich in om straatrovers op te sporen en te vervolgen.
- In het kader van de integrale aanpak van ondermijning is investeren op de weerbaarheid van bestuurders en ambtenaren aandachtspunt. Dit gebeurt door de kennis te verbreden over ondermijnende criminaliteit, het bestuurlijk instrumentarium op orde te brengen, informatiesystemen in te richten, maar ook door meer aandacht voor de veiligheid van ambtenaren en bestuurders die een rol hebben in de aanpak van ondermijning.
- Burgernet wordt in toenemende mate ingezet om direct na een geweldsmisdrijf de dader(s) te kunnen opsporen. Dit door alle burgers die zich in de buurt van het misdrijf bevinden te alarmeren via de Burgernet App, zodat zij kunnen uitkijken naar de dader(s) en direct de politie kunnen informeren. Ook achteraf schakelt de recherche soms via Burgernet (Digitaal Buurtonderzoek) de hulp in van het publiek.

Jongerenoverlast (BVH)

Welke ontwikkelingen in de registratie van jongerenoverlast zijn er zichtbaar?

- Het aantal geregistreerde meldingen van jongerenoverlast is in de eerste helft van 2025, na een aantal stabiele jaren, nu juist gestegen met +18%.
- Het aantal meldingen jongerenoverlast fluctueert sterk door de jaren, seizoenen en gebeurtenissen heen. Deze fluctuaties worden veroorzaakt door bijvoorbeeld het weer (warmer weer zorgt over het algemeen voor meer meldingen van jongerenoverlast), extra oproepen om méér te melden (toename meldingsbereidheid), en ook (landelijke) jeugd-rages.

Wat wordt eraan gedaan om de overlast van jeugd verder aan te pakken?

Problematische groepen worden onder regie van de gemeente –middels het 7 stappen-model– doelgericht aangepakt. Het uitgangspunt is 1 groep 1 plan.

- In geval van problematisch groepsgedrag, maken gemeente, jongerenwerk en politie een gezamenlijk een inventarisatie;
- Nadat lokale partijen een gedeeld beeld hebben van de samenstelling en problematiek van de betreffende groep en individuele groepsleden, wordt onder regie van gemeente een Integraal plan van aanpak bepaald en vastgesteld. Vervolgens wordt dit plan uitgevoerd, gemonitord, afgerond en geëvalueerd.

Communiceren over overlast en criminaliteit door problematische jeugdgroepen?

Criminologen adviseren in de communicatie over aantallen (geprioriteerde) jeugdgroepen geen van die groepen specifiek te duiden met bijvoorbeeld een naam, bijnaam en/of locatie. Dit kan statusverhogend werken voor betreffende groepen waardoor onbedoeld de problematiek wordt verergerd (aanzuigende werking).

- In de communicatie kan desgewenst het belang benadrukt worden dat bewoners overlast blijven melden, zodat hotspots in beeld gebracht kunnen worden.
- Overlast is een complex begrip. Om de ontwikkeling van overlast te monitoren is er niet één allesomvattende indicator. Van belang is de beschikbare indicatoren in samenhang te bezien.

Overlast door personen met onbegrepen gedrag

Welke ontwikkelingen in de registratie van overlast door personen met onbegrepen gedrag zijn er zichtbaar?

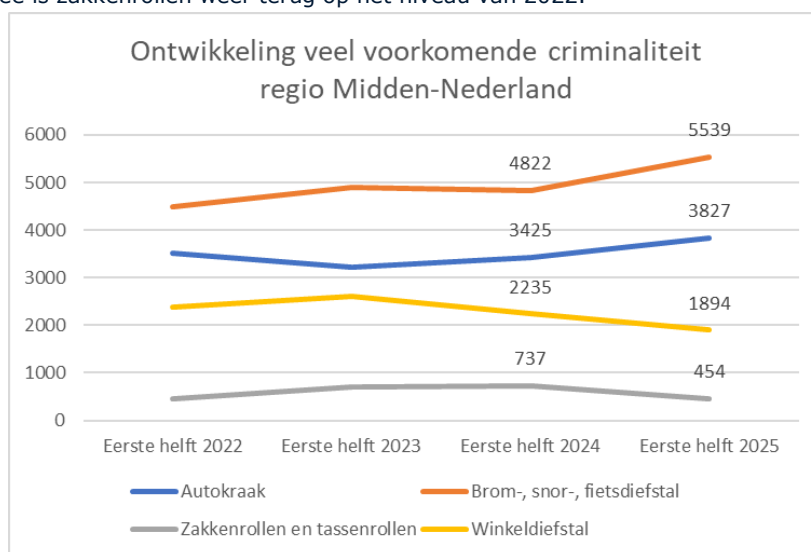
- Het aantal politieregistraties van overlast door personen met onbegrepen gedrag is in de eerste helft van 2025 met +21% gestegen ten opzichte van 2024.
- Dit is het aantal geregistreerde incidenten van overlast door personen met onbegrepen gedrag (E33). Het aantal (unieke) personen dat betrokken is bij deze incidenten, wordt niet als zodanig geregistreerd. Eenzelfde persoon kan zorgen voor meerdere incidenten en bij één registratie kunnen meerdere personen betrokken zijn. Het cijfer zegt ook niets over de aard en ernst van het incident. Bovendien kan het verwarde gedrag van zeer tijdelijke aard zijn vanwege gebruik van middelen (drank, drugs).
- Het aantal incidenten is gebaseerd op de registraties die in de politiesystemen zijn vastgelegd. Indien de politie lokaal/regionaal meer incidenten registreert, betekent dit niet automatisch dat het fenomeen lokaal/regionaal ernstiger is, maar het kan te maken hebben met de lokale/ regionale registratiewijze.
- De getoonde aantallen kunnen mogelijk afwijken van eerdere gepresenteerde aantallen vanwege een naïjfeffect. Registraties kunnen namelijk op basis van nieuwe inzichten op een later moment worden aangepast en wel/niet als E33-incident worden gekwalificeerd.
- Personen die in verwarde toestand een strafbaar feit pleegden, zijn niet in deze (overlast)categorie opgenomen, maar terug te vinden in andere delicten.
- In de meeste gevallen overigens is het gedrag van personen met onbegrepen gedrag die de grip op hun leven (dreigen te) verliezen niet overlastgevend, crimineel of gevaarlijk.

Veel voorkomende criminaliteit

Welke ontwikkelingen in de geregistreerde veel voorkomende criminaliteit zijn er zichtbaar?

Veel voorkomende criminaliteit omvat de registraties van autokraken, brom-, snor-, fietsdiefstal, vernielingen, zakkenrollen, inbraak/diefstal bedrijf en instelling en winkeldiefstal. Ze vormen een grote bron van ergernis.

- De ontwikkeling van de geregistreerde criminaliteit van de vormen van veel voorkomende criminaliteit fluctueert sterk door de jaren heen.
- Het aantal registraties van autokraken en brom-, snor-, fietsdiefstal kent een stijging van respectievelijk +12% en +15%. Voor beide betekent dit ook het hoogste niveau sinds 2022.
- Het aantal registraties van zakkenrollen is met -38% het sterkst gedaald. Dit is verklaarbaar door de sterke stijging in 2024. Daarmee is zakkenrollen weer terug op het niveau van 2022.
- Winkeldiefstallen is in vergelijking met de eerste zes maanden van 2024 wederom gedaald met -15%.
- Na een daling in 2024 zien we de eerste helft van 2025 juist weer een stijging (+15%) van het aantal brom-, snor-, fietsdiefstal. Vooral e-bikes zijn een gewilde buit. Het stelen (en doorverkopen) van e-bikes levert criminelen veel geld op.
- Het aantal vernielingen blijft al jarenlang redelijk stabiel en is de eerste helft van 2025 gelijk gebleven t.o.v. diezelfde periode in 2024.

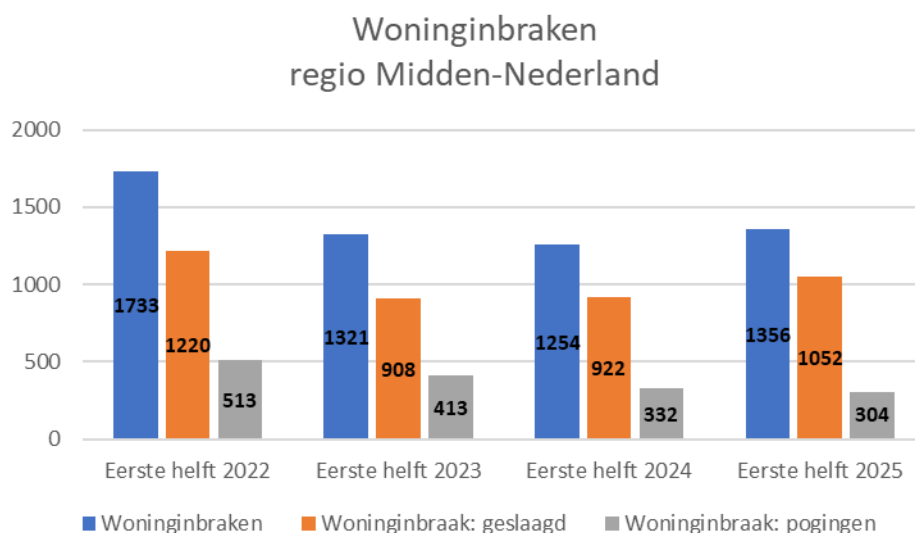
Wat wordt er gedaan om het aantal delicten van veel voorkomende criminaliteit te laten dalen?

- Op het gebied van autokraak en fietsdiefstal is er veel preventiemateriaal beschikbaar via o.a. het CCV. Met plannen van aanpak, campagnemateriaal en maatregelen kunnen gemeenten een aanpak opzetten.
- In sommige gebieden als winkelcentra en bedrijventerreinen is sprake van een publiek private samenwerking waarbij gemeenten, politie en ondernemers de handen ineenslaan om voor een veilig winkel- en/of bedrijventerrein te zorgen. Onder andere door preventie zoals voorlichting, fysiek schouwen voor verbeteringen en meer controle.
- Met SODA kunnen winkeliers de schade n.a.v. een winkeldiefstal direct verhalen met de [SODA-regeling](#). Winkelgebieden kunnen gebruik maken van het [collectief winkelverbod](#) en de politie stelt ondernemers in staat om te doen. Ook voor winkelpersoneel zijn er diverse maatregelen die getroffen kunnen worden. Op de site van het CCV zijn [diverse \(gratis\) e-learnings](#) beschikbaar.
- Platform Veilig Ondernemen Midden-Nederland zet zich samen met de veiligheidspartners en ondernemers in voor het voorkomen van criminaliteit die ondernemers raakt, zoals inbraken, winkeldiefstal, geweld en intimidatie. Voor meer informatie en maatregelen neem contact op met info@pvo-mn.nl.

Woninginbraken

Welke ontwikkelingen in de geregistreerde woninginbraak-cijfers zijn er zichtbaar?

Het aantal geregistreerde woninginbraken is in de eerste zes maanden van 2025 met +8% gestegen t.o.v. diezelfde periode in 2024. Vooral veroorzaakt door het aantal geslaagde woninginbraken (+14%%), terwijl het aantal pogingen juist daalde met -8%.

Wat doen we om het aantal inbraken niet te laten stijgen maar verder te laten dalen?

- Het gebied is groot; de kans dat de politie een inbreker op heterdaad aanhoudt is daardoor klein. De ogen en oren én 1-1-2-meldingen door burgers zijn hard nodig! Meldingen leiden vaak tot succesvolle aanhoudingen van verdachten en tot veroordelingen.
- We moeten alert blijven; woninginbraak heeft een grote impact op de slachtoffers en het is een moeilijk aan te pakken vorm van criminaliteit. Dit komt door de grote groep daders en de normvervaging waardoor woninginbraken een instapdelict kan worden. De hedendaagse buit (smartphones, tablets, sieraden etc.) is ruim voorhanden, waardevol, klein en goed te verhandelen. Gemakkelijke heling bevordert het stelen van deze buit. Burgers zijn zich onvoldoende bewust van de kans op woninginbraak en bieden inbrekers daardoor regelmatig gelegenheid.
- Inzet van een Digitaal Buurtonderzoek via Burgernet na een woninginbraak draagt bij aan het opsporen van de daders. Burgernetdeelnemers krijgen een mail of een Appbericht als er in de omgeving van hun huis is ingebroken. Het bericht bevat enerzijds preventietips en vraagt anderzijds om informatie van de burger die van belang kan zijn voor het opsporingsonderzoek.

Bijlage 1 spelregels openbaarmaking

Wat nu? In overleg met lokale partners openbaar maken

De ambtenaren integrale veiligheid nemen de regie in het voorbereiden van het openbaar maken van de cijfers op gemeenteniveau.

- Samen met de politie (beleidsmedewerkers en teamchef) en in afstemming met de burgemeester wordt duiding gegeven aan de ontwikkeling en eventueel handelingsperspectief voor de burger geformuleerd.
- De communicatieadviseurs van de gemeente en politie maken bovengenoemde tot een communicatief geheel voor inwoners en media. Zij houden daarbij rekening met eventueel spelende issues.
- Vanaf vandaag mogen gemeenten het communicatieve geheel van de gemeentecijfers publiceren of verspreiden.

Spelregels:

- Communiceer alleen over de eigen gemeente en eventueel de gehele regio als vergelijking. Communiceer niet over andere gemeenten.
- Zorg dat cijfers en duiding aansluiten op de behoefte van de inwoners: benoem bijvoorbeeld niet de grote noemer 'geweld', maar splits deze uit naar soorten geweld.
- De gemeente is verantwoordelijk voor de woordvoering.
- Wij adviseren gemeenten om, na overleg met lokale partners, vanaf vandaag de eigen cijfers openbaar te maken en te verzenden naar de gemeenteraad;
- Gemeenten bepalen óf en zo ja hoe zij de Raad informeren.

NB

Medio juli 2025 stelt de politie landelijk op <https://data.politie.nl> per gemeente de halfjaarcijfers 2025 openbaar beschikbaar.

Bijlage 2 technische toelichting

a) Welke betekenis hebben de in het Veiligheidsbeeld gebruikte kleuren?

De kleuren die in de Veiligheidsbeeld-tabellen worden gebruikt hebben de volgende betekenis:

- Groen betekent een daling van min. -10% t.o.v. van 2024;
- Geel betekent een ontwikkeling tussen -10% daling en +10% stijging t.o.v. 2024;
- Rood betekent dat de indicator +10% of meer is gestegen t.o.v. 2024.

Indien er in de tabel een cel leeg is, wordt dit veroorzaakt door een deling door 0.

b) Welke bronnen zijn gebruikt? En op welke datum

Gebruikte bronnen zijn: de BVI-stuurkubus, GMS, BVH, GIDS. De peildatum is: 5 juli 2025.

c) Hoe komt het dat de cijfers 2022, 2023, 2024 en 2025 die jullie in dit Veiligheidsbeeld publiceren soms verschillen van de aantallen die jullie vorig jaar voor die jaren hebben gepubliceerd?

- Bij het vergelijken van nu gepubliceerde cijfers met eerder gepubliceerde cijfers zijn inderdaad soms (kleine) verschillen te zien. Deze verschillen ontstaan als gevolg van het na-ijleffect. Zo zijn er bijvoorbeeld verkeerde registraties (bijv. een dubbele registratie) die pas later, bij een kwaliteitscheck, worden gecorrigeerd.
- Sinds 1-7-2020 worden de meldingen van jongerenoverlast niet meer via GMS geregistreerd, maar via BVH waardoor de registratie in deze rapportage kan afwijken van eerdere rapportages.
- Kortom: cijfers van de geregistreerde criminaliteit zijn geen statisch gegeven maar zijn dynamisch. Het CBS noemt recente veiligheidscijfers om die reden ook altijd "voorlopige cijfers". Pas na twee jaar beschouwt het CBS deze cijfers als min of meer stabiel. Om die reden werken wij 1 keer per jaar de historische cijfers bij op na-ijleffecten.

d) Hoe komt het dat alle cijfers in de Veiligheidsbeeld-tabel niet optellen tot het aantal dat bij "totale criminaliteit" wordt genoemd?

1) In de indicator "totale criminaliteit" worden alle geregistreerde misdrijven meegeteld. En in het geleverde Veiligheidsbeeld worden niet alle misdrijvcijfers gepresenteerd. Zo staan bijvoorbeeld niet alle verkeersdelicten in dit overzicht, en bijvoorbeeld ook niet inbraak in garages.

2) Optelling van alle indicatoren uit de tabel leidt tot telfouten, aangezien:

- het bij de "registraties van overlast door personen met verward gedrag" en "registraties jongerenoverlast" niet gaat om misdrijven;
- woninginbraken en geweld een uitsplitsing kennen. Door deze uitsplitsingen ook op te tellen, tel je dubbel. Dus bijvoorbeeld: woninginbraak totaal= geslaagde woninginbraken + niet-geslaagde woninginbraken;
- huiselijk geweld geweldsmisdrijven betreft die tevens (via een projectcode) als huiselijk geweld zijn aangemerkt. Door deze op te tellen bij geweld ontstaat er eveneens een dubbeltelling.

e) Wat is jullie definitie van huiselijk geweld? En hoe komt dit cijfer tot stand?

In het Veiligheidsbeeld staat bij huiselijk geweld het aantal geweldsmisdrijven dat tevens voorzien is van een projectcode huiselijk geweld. Het gaat hier alléén om misdrijven (niet om incidenten) waaraan één van de projectcodes Huiselijk Geweld is gekoppeld. Het aantal gevallen van Huiselijk Geweld wordt nog niet via BVI gegenereerd maar is afkomstig uit afzonderlijke registratie. Het aantal kan binnen de politie door middel van onderstaand vast format/rapport worden bevraagd.

Rapportage		3326 – Kubus Bluespot Huiselijk Geweld CBS
Omschrijving		
Toelichting	Toelichting openen	
Uitvoerdatum	Maandag 8 juli 2025 8:28:09	
Selectie	Rapport:	Aantal per gemeente
	Projectcode:	HG
	Soort geweld :	
	Gericht op :	
	Periode :	Tussen 1-jan-2025 en 30 juni 2025
	Poging :	
	Buiten Regio :	Nee
	Misdrijf :	Ja
Disclaimer:		
Dit rapport bevat politiegegevens in de zin van de Wet Politiegegevens. Deze gegevens zijn uitsluitend bestemd voor het doel waarvoor deze hier worden verstrekt. Verdere verwerking van deze gegevens is toegestaan, maar uitsluitend voor zover een wettelijk voorschrift daarin voorziet of een goede taakuitvoering dit noodzakelijk maakt. Voor elke andere handeling met deze gegevens geldt, ook nadat u deze hebt ontvangen, geheimhouding zoals bedoeld in artikel 7 van de Wet Politiegegevens. Overtreding van deze geheimhoudingsbepaling is strafbaar gesteld in artikel 272 van het Wetboek van Strafrecht, waarvan lid 2 hier niet van toepassing is.		

f) Hoe is dit Veiligheidsbeeld opgebouwd? Welke delicten vallen onder de verschillende indicatoren uit het Veiligheidsbeeld?

Zie afzonderlijk schema

Indicator	Toelichting	Politiecodes (maatschappelijke klassen)
criminaliteit totaal	omvat alle geregistreerde misdrijven; naast de in deze tabel gepresenteerde misdrijven zijn dat bijvoorbeeld ook: inbraak in garages, cybercrime en tal van zogenaamde haaldelicten als alcoholcontrole, verkeerscontroles	
Misdrijven met grote impact		
woninginbraken totaal waarvan geslaagd waarvan pogingen	omvat onder andere diefstal in/uit woning, diefstal in/uit woning zonder braak	A20 GEKWAL. DIEFSTAL IN/UIT WONING A30 DIEFSTAL IN/UIT WONING (GEEN BRAAK) B20 GEKWAL. DIEFSTAL MET GEWELD IN/UIT WONING B30 DIEFSTAL IN/UIT WONING MET GEWELD (GEEN BRAAK)
geweld: totaal	betreft "lichamelijke integriteit" omvat o.a.: zedenmisdrijven, openlijk geweld tegen persoon, bedreiging, mishandeling, straatroof, overval	optelsom van alles hieronder van geweld (dus tot huiselijk geweld)
waarvan zeden	omvat onder andere: openbare schennis der eerbaarheid, verkrachting, aanranding, overige zedenmisdrijven	F520 OPENBARE SCHENNIS DER EERBAARHEID F521 VERKRACHTING F522 AANRANDING F523 OVERIGE ZEDENMISDRIVEN F525 PORNOGRAFIE F526 INCEST/AFHANKELIJKHEID/WILSONBEKWA ME F527 SEKSUEEL MISBRUIK KINDEREN (GEEN INCEST) F5295 SEXTING F5296 GROOMING
waarvan straatroof	omvat onder andere: zakkenrollerij/tassenrollerij met geweld en straatroof	B40 ZAKKENROLLERIJ/TASSENROLLERIJ MET GEWELD B70 STRAATROOF
waarvan overval	omvat onder andere: overval in woning, overval op geld- en waardetransport	B72 OVERVAL IN WONING B73 OVERVAL OP OVERIGE OBJECTEN B74 OVERVAL OP GELD- EN WAARDETRANSPORT
waarvan openlijk geweld	omvat onder andere openlijke geweldpleging tegen personen	F12 OPENLIJKE GEWELDPLEGING TEGEN PERSONEN
waarvan bedreiging	omvat onder andere: stalking, bedreiging, overige misdrijven tegen de persoonlijke vrijheid, gijzeling/ontvoering	F530 BEDREIGING F531 OVERIGE MISDRIVEN TEGEN DE PERSOONLIJKE VRIJHEID F532 GIJZELING/ONTVOERING F533 STALKING

waarvan mishandeling	omvat onder andere: eenvoudige mishandeling, zware mishandeling, overige mishandeling	F550 EENVOUDIGE MISHANDELING F551 ZWARE MISHANDELING F552 OVERIGE MISHANDELING
waarvan overig geweld	omvat overig geweld	F540 DOODSLAG/MOORD F541 EUTHANASIE F542 OVERIGE MISDRIJVEN TEGEN HET LEVEN F543 ILLEGALE ABORTUS F544 BEHULPZAAM BIJ ZELFDODING
huiselijk geweld	betreft het aantal geweldsmisdrijven dat voorzien is van een projectcode huiselijk geweld. Het is nog niet via BVI gegenereerd maar afkomstig uit afzonderlijke registratie	
Veel voorkomende criminaliteit		
autokraak	betreft "diefstal uit/vanaf motorvoertuigen", omvat onder andere diefstal uit/vanaf motorvoertuigen (ook braak)	A10 DIEFSTAL UIT/VANAF PERSONENAUTO B10 DIEFSTAL MET GEWELD UIT/VANAF PERSONENAUTO
brom-, snor- en fietsdiefstal	Diefstal van een fiets op de openbare weg of een voor het publiek vrij toegankelijke plaats. Diefstal van een bromfiets of snorfiets op de openbare weg of een voor het publiek vrij toegankelijke plaats. Diefstal voorafgegaan, vergezeld of gevolgd door geweld (gericht tegen personen) van een fiets die gepleegd is op of aan de openbare weg of openbaar toegankelijke plaats.	A72 DIEFSTAL FIETS A73 DIEFSTAL BROMFIETS/SNORFIETS B62 DIEFSTAL MET GEWELD FIETS B63 DIEFSTAL MET GEWELD BROMFIETS/SNORFIETS
vernieling	betreft vernieling cq. zaakbeschadiging, omvat onder andere: vernieling van/aan auto, vernieling van/aan openbaar vervoer/abri, vernieling van/aan openbaar gebouw, vandalisme/baldadigheid	C10 Vernieling van/aan auto C20 Vernieling van/aan openbaar vervoer/abri C30 Vernieling van/aan openbaar gebouw C40 Vernieling overige objecten C50 Vandalisme/baldadigheid F11 Openlijke geweldpleging tegen goederen
zakkenrollen	omvat zakkenrollerij en tassenrollerij	A40 ZAKKENROLLERIJ/TASSENROLLERIJ
inbraak/ diefstal bedrijf en instelling	betreft diefstal/inbraak bedrijven en instellingen, omvat onder andere: diefstal in/uit winkel, diefstal in/uit bedrijf/kantoor, diefstal in/uit sportcomplex, diefstal in/uit hotel/pension, etc. (alle ook indien geen sprake is van braak)	A22 GEKWAL. DIEFSTAL IN/UIT WINKEL A23 GEKWAL. DIEFSTAL IN/UIT BEDRIJF/KANTOOR A24 GEKWAL. DIEFSTAL IN/UIT SPORTCOMPLEX A25 GEKWAL. DIEFSTAL IN/UIT HOTEL/PENSION A26 GEKWAL. DIEFSTAL IN/UIT SCHOOL

		A31 DIEFSTAL IN/UIT SCHOOL (GEEN BRAAK) A32 DIEFSTAL IN/UIT BEDRIJF/KANTOOR (GEEN BRAAK) A33 DIEFSTAL IN/UIT HOTEL/PENSION (GEEN BRAAK) A35 DIEFSTAL IN/UIT SPORTCOMPLEX (GEEN BRAAK) B22 GEKWAL. DIEFSTAL MET GEWELD IN/UIT WINKEL B23 GEKWAL. DIEFSTAL MET GEWELD IN/UIT BEDRIJF/KANTOOR B24 GEKWAL. DIEFSTAL MET GEWELD IN/UIT SPORTCOMPLEX B25 GEKWAL. DIEFSTAL MET GEWELD IN/UIT HOTEL/PENSION B26 GEKWAL. DIEFSTAL MET GEWELD IN/UIT SCHOOL B31 DIEFSTAL IN/UIT SCHOOL MET GEWELD (GEEN BRAAK) B32 DIEFSTAL IN/UIT BEDRIJF/KANTOOR MET GEWELD (GEEN BRAAK) B33 DIEFSTAL IN/UIT HOTEL/PENSION MET GEWELD (GEEN BRAAK) B35 DIEFSTAL IN/UIT SPORTCOMPLEX MET GEWELD (GEEN BRAAK)
winkeldiefstal	Diefstal van uitgestalde, voor de verkoop bestemde goederen uit of nabij een winkel gedurende de openingstijden. Diefstal voorafgegaan, vergezeld of gevolgd door (bedreiging met) geweld gericht tegen personen, van uitgestalde, voor de verkoop bestemde goederen uit of nabij een winkel gedurende de openingstijden.	A50 WINKELDIEFSTAL B50 WINKELDIEFSTAL MET GEWELD
Overig		
fraude totaal	Betreft totaal van diverse fraudevormen. Zowel Fraude binnen het financieel-economisch verkeer tussen burgers, bedrijfsleven en financiële instellingen (horizontale fraude) als fraude binnen het financiële verkeer tussen burgers en overheid (gepleegd door burgers tegen de overheid) (verticale fraude).	F600 OPLICHTING F601 FLESSENTREKKERIJ F602 OVERIG BEDROG F610 VALS GELD AANMAKEN F611 VALS GELD UITGEVEN F612 VERVALSINGEN OVERIG F613 VERVALSEN PASPOORT/IDENTITEITSKAART/REISDOCUMEN F614 VERVALSING BANKPAS/GIROPAS/CHEQUES F615 VERVALSEN RIJBEWIJS F616 VERVALSEN MERKPRODUKTEN F617 GEBRUIK/BEZIT VALS PASPOORT/IDENTITEITSKAART/REISDOCUMEN F620 OVERIGE HORIZONTALE FRAUDE F621 UITKERINGSFRAUDE F622 VERZEKERINGSFRAUDE F623 SUBSIDIEFRAUDE

		F624 VALSE AANGIFTE F625 BANKBREUK F631 KREDIET-, HYPOTHEEK- EN DEPOTFRAUDE F632 ACQUISITIEFRAUDE F633 VASTGOEDFRAUDE F634 FRAUDE MET KILOMETERTELLERS F635 FRAUDE IN DE ZORG F636 FRAUDE MET ONLINE HANDEL F637 VOORSCHOTFRAUDE F638 TELECOMFRAUDE F639 BELEGGINGSFRAUDE F649 OVERIGE VERTICALE FRAUDE F650 HULPVRAAGFRAUDE F651 TELEFONISCHE HELPDESKFRAUDE F652 ONLINE IDENTITEITSFRAUDE F653 ACQUISITIEFRAUDE
waarvan: gedigitaliseerde criminaliteit	Bij gedigitaliseerde criminaliteit is ICT een middel om (traditionele vormen van) criminaliteit te plegen. ICT kan een rol spelen in elk van de fasen van het criminele proces, bij zowel de voorbereiding als de uitvoering als de afronding.	F614 FRAUDE MET BETAALPRODUCTEN F620 OVERIGE HORIZONTALE FRAUDE F636 FRAUDE MET ONLINE HANDEL F637 VOORSCHOTFRAUDE F650 HULPVRAAGFRAUDE F651 TELEFONISCHE HELPDESKFRAUDE F652 ONLINE IDENTITEITSFRAUDE F632 ACQUISITIEFRAUDE
wapenhandel en/of bezit	Het illegaal voorhanden hebben van een vuurwapen. Het zonder erkenning vervaardigen, transformeren, of beroepsmatig uit te wisselen, verhuren of anderszins ter beschikking te stellen, te herstellen, te beproeven of te verhandelen van wapens en/of munitie. Het illegaal voorhanden hebben van een wapen, niet zijnde een vuurwapen. Het zonder erkenning vervaardigen, transformeren, of beroepsmatig uit te wisselen, verhuren of anderszins ter beschikking te stellen, te herstellen, te beproeven of te verhandelen van andere wapens dan vuurwapens.	F70 BEZIT VUURWAPENS F71 HANDEL VUURWAPENS F72 BEZIT OVERIGE WAPENS F73 HANDEL OVERIGE WAPENS
drugshandel, -verv aardiging en/of bezit	Het bezitten van middelen genoemd in lijst 1 van de Opiumwet. Het bezit-ten van middelen genoemd in lijst 2 van de Opiumwet. Het verhandelen van middelen genoemd in lijst 1 van de Opiumwet. Het verhandelen van middelen genoemd in lijst 2 van de Opiumwet. Het vervaardigen van middelen genoemd in lijst 1 van de Opiumwet. Het vervaardigen van middelen genoemd in lijst 2 van de Opiumwet.	F40 BEZIT HARD-DRUGS (LIJST 1) F41 BEZIT SOFTDRUGS (LIJST 2) F42 HANDEL E.D. HARD-DRUGS (LIJST 1) F43 HANDEL E.D. SOFTDRUGS (LIJST 2) F44 VERVAARDIGEN HARD-DRUGS (LIJST 1) F45 VERVAARDIGEN SOFTDRUGS (LIJST 2)
cybercrime		F90 CYBERCRIME

meldingen jongerenoverlast	dit cijfer is geen misdrijfcijfer maar betreft in BVH geregistreerde meldingen die (gefilterd) via 0900-8844 bij de meldkamer binnenkomen én door de meldkamer een prio-2-status krijgen (d.w.z. dat de politie binnen een half uur ter plaatse moet zijn). Hetgeen betekent dat niet alle meldingen van burgers in dit cijfer zijn opgenomen.	
registraties overlast personen met onbegrepen gedrag	betreft registraties van overlast veroorzaakt door een persoon met verward of overspannen gedrag.	E33 OVERLAST DOOR VERWARD/OVERSPANNEN PERSOON
ongevallen op de weg	betreft verkeersongevallen op de openbare weg, o.a. met (uitsluitend) materiële schade, met letsel, met dodelijke afloop maar ook het verlaten van de plaats na het verkeersongeval.	D10 VERKEERSONGEVAL MET UITSLUITEND MATERIELE SCHADE D11 VERKEERSONGEVAL MET LETSEL D12 VERKEERSONGEVAL MET DODELIJKE AFLOOP D13 VERLATEN PLAATS NA VERKEERSONGEVAL